UUTISET

Lammaspaimenet huolehtivat lampaista, jotka ovat aika kaukana toimistolta, parin tunnin matkan päässä. **ERIKOISSUUNNITTELIJA TIINA HAKKARAINEN, KOLIN KANSALLISPUISTO**

TOPI SAARI/FORTUM

Fortum kaapeloi linjojaan Kauhajoella viime maaliskuussa. Kaapelia asettaa Martti Laakso.

Kolmannes EU:n tiloista on Romaniassa

BRYSSEL (MT)
Kolmannes Euroopan unionin maatiloista sijaitsee Romaniassa.

EU:n tilastoviranomaisen Eurostatin tuoreen maataloustilaston mukaan maassa toimi vuonna 2010 vajaat 4 miljoonaa maatilaa, kun koko unionin alueella tiloja oli noin 12 miljoonaa.

Romanian tilat ovat erittäin pieniä. Yli 70 prosentilla tiloista peltoa on alle 2 hehtaaria.

Seuraavaksi eniten maatiloja on Italiassa ja Puolassa. Vähiten tiloja on Luxemburgissa, Maltalla ja Virossa.

Suomessa oli vuonna 2010 lähes 64 000 maatilaa eli noin puoli prosenttia EU:n kaikista tiloista.

Itävalta johtaa luomussa

Peltoalalla mitattuna EU:n suurin maatalousmaa on Ranska, jossa sijaitsee 16 prosenttia unionin pelloista, eli lähes 28 miljoonaa hehtaaria.

Ranskan jälkeen eniten peltoalaa on Espanjassa ja Saksassa. Vähiten peltoa on Maltalla, Luxemburgissa ja Kyproksella.

Suomessa peltoa on käytössä vajaat 2,3 miljoonaa hehtaaria, mikä vastaa runsasta prosenttia EU:n pelloista.

Melkein puolella unionin maatiloista on peltoa alle 2 hehtaaria. Yli 100 hehtaarin tiloja on vain 3 prosenttia kaikista tiloista.

Pelto on kuitenkin keskittynyt suurimmille tiloille. Yli 100 hehtaarin tilat viljelevät puolta EU:n peltoalasta.

Luomuviljelyssä on vajaat 3 prosenttia pelloista. Luomun osuus on suurin Itävallassa ja Ruotsissa. Maltalla, Romaniassa ja Bulgariassa ei ole käytännössä lainkaan luomutiloja.

Ranskassa eniten eläimiä

EU:ssa oli vuonna 2010 noin 134 miljoonaa eläinyksikköä tuotantoeläimiä.

Eniten lehmiä ja siipikarjaa oli Ranskassa. Sikoja oli eniten Saksassa ja Espanjassa. Lampaiden määrällä mitattuna ykkönen oli Britannia ja vuohien määrässä Kreikka.

Maitoa tuotettiin eniten Saksassa. Maidon keskituotos oli EU:ssa keskimäärin 6 tonnia lehmää kohti. Korkein tuotos oli Tanskassa ja Ruotsissa. Suomessa keskituotos oli kolmanneksi korkein.

25 miljoonaa työpaikkaa

Maatalous työllistää 27 maan yhteisössä noin 25 miljoonaa ihmistä.

Kolme neljäsosaa työvoimasta on viljelijäperheiden jäseniä. Perhetyövoiman osuus on suurin Puolassa ja Irlannissa. Ulkopuolista työvoimaa käytetään eniten Tšekissä ja Slovakiassa.

Keskimäärin joka kolmas EU-kansalainen asuu maaseudulla.

Suurimmat maaseutuväestön osuudet ovat Sloveniassa, Liettuassa ja Irlannissa, joissa yli puolet kansasta asuu maaseudulla. Suomalaisista 48 prosenttia asuu EU:n luokituksen mukaan maaseutualueilla.

Kaupungistuneimmat EU-maat ovat Malta, Britannia ja Belgia, joissa maaseutuväestön osuus vaihtelee 11 prosentista 22 prosenttiin.

NIKLAS HOLMBERG

TALOUDESTA LYHYESTI

Veroratsia Intian Nokiaan

Nokian Chennain tehtaalle on tehty Intiassa veroratsia. Intialaisen verovirkamiehen mukaan yhtiön epäillään jättäneen maksamatta veroja satojen miljoonien eurojen arvosta.

Nokia sanoo sanoo tekevänsä asiassa yhteistyötä viranomaisten kanssa. Yhtiö on valmistanut matkapuhelimia Intiassa vuodesta 2006.

Chennain tehdas on Nokian suurimpia tuotantolaitoksia.

Kilpailuviraston johtoon 6 hakijaa

Kilpailu- ja kuluttajaviraston pääjohtajan virkaan tuli kuusi hakemusta, kaikki miehiltä.

Hakijoiden joukossa on tehtävää nykyisin hoitava Juhani Jokinen.

Viraston väestä paikkaa hakivat myös johtaja Martti Virtanen ja apulaisjohtaja Rainer Lindberg.

Muut hakijat olivat Yrjö Sulavuori, Tuomo Summanen ja Jalo Aminoff.

Kilpailuvirasto ja Kuluttajavirasto yhdistyivät vuodenvaihteessa.

Eurotyöttömyys 11,8 prosenttiin

Euroalueen työttömyys on noussut uuteen ennätykseen. Työttömänä oli marraskuussa 11,8 prosenttia työvoimasta, kertoo EU:n tilastovirasto Eurostat.

Korkeimmaksi työttömyys kohosi Espanjassa, jossa töitä vailla oli lähes 27 prosenttia työvoimasta.

Alhaisin työttömyysprosentti oli Itävallassa.

PÄIVÄN KYSYMYS

Mitä paimen tekee kansallispuistoissa?

Kolin ja Isojärven kansallispuistot etsivät kesäkaudeksi paimenia.

Mitä paimenet tekevät, erikoissuunnittelija Tiina Hakkarainen Kolin kansallispuistosta?

Kolin kansallispuistossa on aika monessa kohteessa luonnonhoitajaeläimiä töissä kesä aikana.

Lammaspaimenet huolehtivat lampaista, jotka ovat aika kaukana toimistolta, parin tunnin matkan päässä. Paimenet säästävät meiltä paljon työaikaa.

Teillä on aiemminkin ollut paimenia?

Tämä on jo kuudes kerta, kun Kolilla on paimenia. Isojärvellä on nyt toinen kerta.

Kolille on ollut noin sata hakijaa joka vuosi. Hakemuksia voi jättää 14.–31. tammikuuta, ja hakemukseen voi laittaa kaksi parhaiten sopivaa vaihtoehtoista viikkoa. Viime vuonna joka viikolle oli useita halukkaita, heinäkuu oli suosituinta. Joka viikko arvotaan niille halukkaiden kesken.

Paimennus on maksullista, saako siitä jotakin etua?

Tämä on vähän tällainen erilainen mökkiviikko. Tähän kuuluu myös perehdytys, lampaita ei tarvitse osata hoitaa eikä lämmittää savusaunaa. Eläinrakkaus on hyvä taito, lampaat pitävät kovasti rapsutuksesta. Maksulla katetaan tilan ja luonnonhoidon ylläpitokuluja. Tässä on tilaisuus tutustua kansallispuiston hoitoon sisältäpäin.

Onko sattunut yllätyksiä?

On sattunut. Lampuri ei tiennyt, että siellä odotetaan karitsoita, ja laitumelle tuli pari yllätyskaritsaa. Katras on hyvä myös laskea päivittäin, koska siellä on pari taitavaa aidan yli pomppijaa. Petovahinkoja ei ole sattunut.

MAIKKI KULMALA

Ilmasähköjohto puolet maakaapelia halvempi

Sähköjohtojen maakaapelointi käy kivikoissa kalliiksi.

Ilmajohtojen rakentaminen teiden varsille vaihtoehtona maakaapeloinnille tulisi sallia ehdotettua laajemmin, pohjoissavolaisen Savon Voima Verkko Oy:n toimitusjohtaja **Matti Ryhänen** sanoo.

Työ- ja elinkeinoministeriön ehdotuksessa sähkökatkojen vähentämiseksi esitetään laajaa kaapelointia. Esitys ei ole lausuntojen jälkeen toistaiseksi edennyt valtionhallinnossa.

Ryhäsen mukaan maakaapeloinnin osuus korostuu liiaksi.

”Itä-Suomessa kivikkoisissa, metsissä ja pitkillä välimatkoilla tarvitaan mahdollisuuksia monipuolisempiin toimiin.”

Metsien hoitoa ilmajohtojen vieressä pitäisi tehostaa.

”Meillä on Konnevedellä hyvin edistynyt kokeilu, jossa raivataan johtojen reunusmetsät. Savon Voima Verkko maksaa puunkorjuun, myynnin ja korjuun hoitaa metsänhoitoyhdistys ja metsänomistaja saa kantohinnan.”

Ryhänen siirtäisi ilmajohtoja teiden varsille. Silloin puita voi kaatua linjojen päälle vain toiselta puolelta ja korjauspaikalle pääsy on nopeaa.

Kaapelikilometri 50 000–60 000 euroa

”Maakaapelin hinta on 50 000–60 000 euroa kilometriltä ja ilmakaapelin hinta jää puoleen siitä”, Ryhänen kertoo.

Ministeriön ehdotuksen mukaan verkon vikaantuminen myrskyn tai lumen vuoksi ei saisi kestää taajamissa yli kuutta tuntia tai maaseudulla yli 24 tuntia.

Vaatimukset tulisi täyttyä 50 prosentilla asiakkaista 2019 mennessä ja täysin 2027 mennessä.

Ehdotuksista koituu Itä-Suomen sähköyhtiöille liian suuret kustannukset ja sähkönsiirron kustannukset nousevat kohtuuttomasti, sähköverkkoyhtiöissä katsotaan.

”Hankalinta ehdotuksessa meille on katkosten 24 tunnin maksimiraja maaseudulla. Emme pääse siihen millään, sen sijaan jo 36 tunnin raja olisi kohtalainen.”

”Ilmajohtoja on metsän keskellä paljon, jolloin myrskyissä pitkiä katkoja tulee väkisin. Lisäksi maakaapelikatkoskin on hyvin vaikea löytää roudasta.”

”Täällä on aivan eri olot kuin etelässä tai Pohjanmaalla, missä voidaan paikoin aurata 90 prosenttia kaapeleista maahan”, Ryhänen huomauttaa.

Auraus on melko halpa tapa tehdä kaapelointi, kun olot ovat hyvät eli kiviä on vähän.

Savon Voiman alueella on verkkoa 25 000 kilometriä, joista maakaapelia viitisen prosenttia.

Investoinnit verkkoon kasvussa

Savon Voiman verkkoinvestoinnit ovat nousseet parissa vuodessa alle 20 miljoonasta eurosta vuodessa 30 miljoonaan euroon.

”Tällä varaudutaan siihen, että toimitusvarmuutta kasvatetaan”, Ryhänen sanoo.

Etäluentamittareiden osuus 30 miljoonasta on enää 1,5 miljoonaa euroa, mittarit on suurin piirtein asennettu. Viime vuonna etäluennan osuus oli vielä 10 miljoonaa euroa.

JOUKO KYYTSÖNEN

Sähkön hinta
Pohjoismaiden pörssi, Suomen aluehinta

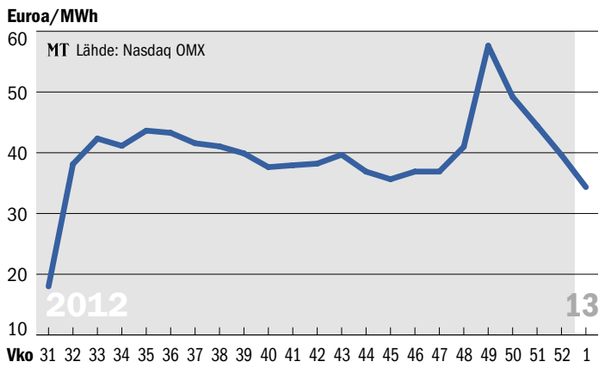

Pohjoismaiset vesivarastot
osuus täydestä varastosta viikoittain

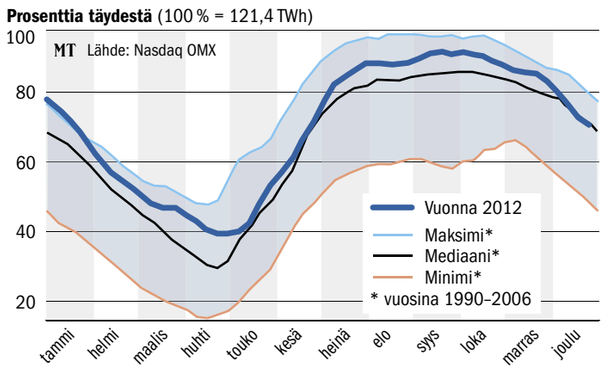

Sähkön hinta matalalla

Sähkön hinta oli Pohjoismaiden sähköpörssissä melko halpa viime vuonna. Hinta on pysytellyt noin neljän sentin paikkeilla kilowattitunnilta (40 euroa megawattitunnilta) kesän jälkeen.

Vain joulukuun alun kylmien ilmojen aikoina Suomen aluehinta nousi lähelle kuutta senttiä. Silloinkin muissa Pohjoismaissa hinta jäi alle viiden sentin.

Edellisvuosien aikana sähkön hinta on pysytellyt 5–6 sentin paikkeilla kilowattitunnilta.

Matalat hinnat johtuvat siitä, että talouden veto ei ole kovaa, jonka vuoksi sähkön kysyntä on vähäistä. Toisaalta Norjan ja Ruotsin vesivarastot ovat olleet lähes täynnä.

Vesivarastot huvenneet

Aivan viime päivinä ovat tulevaisuuden futuurihinnat olleet nousussa todennäköisesti sen vuoksi, että vesivarastot ovat pudonneet reilusti tavallista korkeammalta tasolta keskiarvon alapuolelle.

Säiden ja talouskasvun lisäksi sähköenergian hintaan vaikuttavat kivihiilen ja päästöoikeuksien hinnat, jotka ovat varsin alhaalla.

Kivihiilen hinta riippuu pitkälti Kiinan kysynnästä ja päästöoikeuksien hinta Euroopan teollisuuden käyntiasteesta.

Suomessa sähkön tukkuhinta on yleensä muita Pohjoismaita korkeammalla, koska siirtoyhteydet takkuavat.

JOUKO KYYTSÖNEN

» Meillä on Konnevedellä hyvin edistynyt kokeilu, jossa raivataan johtojen reunusmetsät.«

MATTI RYHÄNEN